

بررسی اثر استفاده از سطوح متفاوت ترخون بر خصوصیات لاشه جوجه های گوشتی ماده در دوره

رشد

محمد اسماعیل آهنگریان ابهری* ، جواد نصر

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، گروه علوم دامی، ساوه، ایران

*Email: eaarh@yahoo.com

چکیده

این آزمایش به منظور مطالعه اثرات استفاده از سطوح مختلف ترخون بر خصوصیات لاشه جوجه های گوشتی ماده در دوره رشد انجام شد. در این آزمایش ۲۵۰ قطعه جوجه گوشتی ماده ۲۲ روزه سویه راس ۳۰۸، با ۵ تیمار شامل چهار سطح پودر ترخون (۰،۲۵، ۰،۵، ۰،۷۵، ۱) و تیمار شاهد و ۵ تکرار برای هر تیمار و ۱۰ قطعه جوجه گوشتی در هر تکرار در قالب طرح کاملاً تصادفی مورد استفاده قرار گرفت. صفت مورد بررسی در این آزمایش خصوصیات لاشه های قابل پخت جوجه های گوشتی می باشد. با افزودن پودر ترخون به جیره جوجه های گوشتی ماده در دوره رشد شاهد افزایش معنادار وزن لاشه در تیمارهای حاوی ترخون نسبت به تیمار شاهد بودیم. ($P < 0.05$) همچنین طبق نتایج بدست آمده شاهد افزایش معنادار وزن ران را در جوجه های مصرف کننده ترخون نسبت به تیمار شاهد در پایان دوره رشد بودیم. ($P < 0.05$) افزودن پودر ترخون به جیره جوجه های گوشتی ماده در دوره رشد هیچ تاثیر معناداری روی وزن سینه، بال و کتف و گردن ایجاد نکرد.

کلمات کلیدی: ترخون ، خصوصیات لاشه، جوجه های گوشتی ماده، دوره رشد

مقدمه

در پرورش طیور تغذیه از اهمیت خاصی برخوردار است و عدم توجه به این امر مهم می تواند مسبب ضررهای اقتصادی زیادی گردد. تغذیه اصولی و علمی جوجه ها علاوه بر اینکه باعث بهبود رشد، افزایش تولید و کاهش عوارض سوء می گردد، سبب کاهش هزینه های پرورش دهندگان نیز می شود. همچنین مصرف روز افزون طیور باعث توجه بیش از پیش مراکز علمی و پژوهش به این صنعت شده است که همین امر سبب افزایش تحقیقات و در نتیجه پیدایش راهکارهای جدیدی برای بهره وری بهتر از این صنعت شده است. (Corzo (2009), امروزه با استقبال بیش از حد مصرف کنندگان گوشت مرغ نسبت به گوشت دام و همچنین تقاضای بالای بازار جهانی به این فرآورده‌ی پروتئینی و کمک شایان این فرآورده به تغذیه انسان، پیشرفت کیفی و کمی این صنعت بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است (Jutzi 2006).

در سال های اخیر مصرف بیش از اندازه و متداول از آنتی بیوتیک ها و داروهای ضد میکروبی و ضد انگلی در دوره رشد جوجه ها موجب ایجاد پدیده‌ی مقاومت آنتی بیوتیکی و بروز عوارض جبران ناپذیر آن نهایتاً در انسان شده است و برای سلامت انسان تهدیدی جدی تلقی می شود. (Stafseth 1958).

محدودیت های اخیر در استفاده از محرکهای رشد آنتی بیوتیکی، تمایل به جستجو در موارد مواد افزودنی جایگزین را افزایش داده است. (Bogard, et al., 2001).

بنابراین نگرانی های عمومی درباره افزایش خطرهای عوامل بیماری زای مقاوم به آنتی بیوتیک، صنعت طیور را ناچار به جایگزین هایی کرده است که به لحاظ زیستی مطمئن تر باشند. مبرهن است صنعت پرورش دام و طیور باید به دنبال استفاده از جایگزین هایی برای آنتی بیوتیک های محرک رشد باشد تا مصرف این مواد را کاهش دهد و باعث افزایش کمیت، کیفیت و سلامت تولیدات شود. در اغلب نقاط دنیا آزمایش هایی باافزودنی های خوراکی متنوع صورت می گیرد تا راهی برای کنار گذاشتن آنتی بیوتیک ها از خوراک حیوانات پیدا شود. از جمله این مواد پروبیوتیک ها، پری بیوتیک ها و گیاهان دارویی می باشند (Fritts et al., 2000).

با توجه به اهمیت پیدا کردن جایگزین های مناسب برای آنتی بیوتیک ها به عنوان محرک رشد در این آزمایش از پودر ترخون استفاده شد و تاثیر آن بر خصوصیات لاشه جوجه های گوشتی مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش ها

در این پژوهش تجربی از ۲۵۰ قطعه جوجهی گوشتی جنس ماده ۲۲ روزه از نژاد راس به کار می رود. در انتهای روز ۲۱، برای خالی شدن دستگاه گوارش و افزایش دقت در توزین به جوجه ها مدت ۴ ساعت گرسنگی داده می شود. سپس به طور انفرادی توزین و در گروه های گوناگون با میانگین وزن برابر و با اختلاف تا ۱۰ گرم از یکدیگر در جایگاه های آزمایشی به ابعاد ۲ متر مربع و دارای یک آبخوری و یک دانخوری و بستری از کارتن رول تقسیم می شوند. در این آزمایش ۵ تیمار به کار می رود که هر تیمار ۵ تکرار خواهد داشت و ۱۰ قطعه جوجه گوشتی ماده در هر تکرار به کار می رود. از میان تیمارهای آزمایشی یک تیمار به عنوان شاهد انتخاب می شود و با جیره غذایی متداول تغذیه می شود. در جیره های غذایی تیمارهای آزمایشی به ترتیب دارای مقادیر ۰/۲۵، ۰/۵، ۰/۷۵، و درصد پودر ترخون به کار می رود. تیمار ۱ تیمار کنترل بدون ترخون می باشد. آب و خوراک در تمام دوره آزمایش در حد اشتهای جوجه ها قرار خواهد گرفت. در طول دوره ی آزمایشی هیچ دارویی به جوجه ها داده نمی شود. از نظر انرژی و مقدار پروتئین، همه ی جیره ها ارزش یکسان خواهند داشت و محاسبات جیره ها براساس جداول ترکیب های مواد غذایی و احتیاجات غذایی طیور نژاد راس بکار گرفته شده انجام می گیرد. میزان مصرف خوراک و افزایش وزن جوجه های گوشتی ماده در پایان هر هفته برای هر تکرار (واحد آزمایشی) اندازه گیری می شود.

در پایان دوره ی آزمایش (۴۲ روزگی) پس از توزین، یک پرنده از هر واحد آزمایشی که متوسط وزن آن به میانگین گروه نزدیک تر باشد. پرنده های انتخاب شده، کشتار شده، قطعه بندی شده و توزین می شوند. سپس پارامترهای لاشه و قطعات شامل وزن، وزن لاشه، وزن لاشه های قابل پخت جوجه های گوشتی بررسی می شود. در روزهای ۲۸ و ۳۵ روزگی خون گیری انجام می شود برای اندازه گیری تیترا آنتی بادی نیوکاسل به آزمایشگاه ارسال می شود. برای هر تیمار ۵ تکرار انجام خواهد شد. داده های به دست آمده از آزمایش تیمارها و شاهد با رایانه و آزمون های آماری مورد بررسی قرار می گیرد این طرح در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۵ تیمار، ۵ تکرار و ۱۰ قطعه جوجه گوشتی ماده از نژاد راس ۳۰۸ انجام می شود. داده ها توسط نرم افزار SAS و آنالیز واریانس داده ها با استفاده از رویه ANOVA و مقایسه میانگین ها با استفاده از آزمون دانکن و در سطح ۰/۰۵ انجام می پذیرد.

نتایج و بحث

جدول ۱ وزن نسبی اجزای لاشه در گروه های آزمایشی مختلف در پایان دوره پرورشی (۴۲ روزگی) را نشان می دهد. درصد وزن لاشه تحت تاثیر جیره های آزمایشی قرار نگرفت ($P > 0/05$) اما اجزای لاشه همگی تحت تاثیر افزودنی گیاهی به خوراک قرار گرفتند ($P < 0/05$).

بر اساس نتایج ارائه شده در پایان دوره پرورش (۴۲ روزگی) نسبت سینه، گردن و بال و کتف به وزن کل بدن در تیمار شاهد حداکثر است که تنها با تیمار ۱۰۰۰ اختلاف معنی داری دارد ($P < 0/05$) ولی نسبت ران به وزن کل بدن در تیمار ۷۵۰ و ۱۰۰۰ حداکثر است که با سایر تیمارها اختلاف معنی داری دارد ($P < 0/05$).

در جدول ۲ نتایج حاصل از مصرف سطوح مختلف ترخون در دوره رشد ۴۲-۲۲ روزگی بر وزن قسمت های مختلف لاشه نشان داده شده است. براساس این نتایج بیشترین وزن لاشه مربوط به تیمار ۱۰۰۰ گرم ترخون می باشد که با سایر تیمارها و تیمار شاهد اختلاف معناداری دارد. ($P < 0/05$)

همچنین بیشترین وزن ران متعلق به تیمار ۱۰۰۰ گرم ترخون و کمترین وزن ران متعلق به تیمار شاهد می باشد و اختلاف معناداری بین تیمار ۱۰۰۰ گرم ترخون با تیمار شاهد و سایر تیمارها می باشد. ($P < 0/05$)

سطوح ترخون (گرم در کیلوگرم)	لاشه	سینه	ران	گردن	بال و کتف
صفر	۷۲/۵۲	۲۹/۸۰ ^a	۲۸/۹۹ ^b	۵/۵۱ ^a	۶/۸۶ ^a
۲۵۰	۷۱/۵	۲۹/۲۲ ^{ab}	۲۹ ^b	۵/۴ ^a	۶/۷۵ ^a
۵۰۰	۷۱/۰۸	۲۹/۲۶ ^{ab}	۲۹/۰۷ ^b	۵/۲۹ ^{ab}	۶/۶ ^{ab}
۷۵۰	۷۱/۳۲	۲۸/۳۵ ^{ab}	۲۹/۸۹ ^a	۵/۲۷ ^{ab}	۶/۶ ^{ab}
۱۰۰۰	۷۰/۶۹	۲۷/۹۵ ^b	۳۰/۲۸ ^a	۵/۰۵ ^b	۶/۴۴ ^b
سطح احتمال	۰/۶۴۶	۰/۱۰۲	۰/۰۰۶	۰/۰۶۶	۰/۰۳۴
میانگین خطای معیار	۰/۸۶۳	۰/۵۰۱	۰/۲۷۱	۰/۱۰۶	۰/۰۸۸

جدول ۱- اثرات سطوح متفاوت ترخون بر خصوصیات لاشه (درصد) جوجه های گوشتی ماده در دوره رشد

a-e میانگین های با حروف متفاوت دارای اختلاف معنی دار در سطح ۵ درصد می باشند

سوطح ترخون (گرم در کیلوگرم)	لاشه	سینه	ران	گردن	بال و کتف
صفر	۱۷۴۵/۶ ^c	۷۱۷/۲۰	۶۹۸ ^e	۱۳۲/۸۰	۱۶۵/۲۰
۲۵۰	۱۷۷۱/۴ ^c	۷۲۴/۱۰	۷۱۸/۴ ^d	۱۳۳/۹۰	۱۶۷/۴۰
۵۰۰	۱۸۰۲/۶ ^b	۷۴۲	۷۳۷/۶ ^c	۱۳۴/۱۶	۱۶۷/۵۸
۷۵۰	۱۸۲۵/۶ ^b	۷۲۵/۸۰	۷۶۵/۴ ^b	۱۳۵/۱۰	۱۶۸/۱۶
۱۰۰۰	۱۸۵۶/۶ ^a	۷۳۴/۲۰	۷۹۵/۴ ^a	۱۳۲/۸۰	۱۶۹/۳۶
سطح احتمال	۰/۰۰۰	۰/۲۳۱	۰/۰۰۰	۰/۹۰۳	۰/۴۵۶
میانگین خطای معیار	۹/۰۳۳	۷/۷۶۰	۴/۵۳۱	۱/۹۳۶	۱/۷۲۰

جدول-۲. اثرات سطوح متفاوت ترخون بر خصوصیات لاشه (گرم) جوجه های گوشتی ماده در دوره رشد

a-e میانگین هایی با حروف متفاوت دارای اختلاف معنی دار در سطح ۵ درصد می باشند.

نتیجه گیری کلی:

سومین همایش ملی مباحث نوین در کشاورزی
3rd National Conference on
New Concepts in Agriculture

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه
دانشکده کشاورزی
پنجشنبه ۲۶ آذرماه ۱۳۹۴

۲) طبق یافته های این آزمایش بطور کلی استفاده از ترخون می تواند باعث بهبود وزن لاشه و وزن ران در جوجه های گوشتی در دوره رشد باشد.

منابع

1. Corzo, A. 2009. Assisting the needs of the poultry industry. Department of poultry science, Mississippi state university.
2. Jutzi, S. 2006. livestock's long Shadow. Food And Agriculture Organization of The United Nations.
3. Stafseth, H, J. 1958. Advances in knowledge of Poultry Diseases Over The past fifty Years. Department of Microbiology and Public Health, Michigan State University, East Lansing, Mich.
4. Bogaard.V. D,2001, Antibiotic resistance of fecal Escherichia Coli in poultry, poultry farmers and poultry slaughteres. J. Anti microb. Chemothe.47: 863-771
5. Fritts. C. A, Kersey. J. H, Kroger. E. C, Yan. F, Jiang. C, and Campos. M. M, 2000, Bacillus C-3102 (Calasporin) improves live performance and microbial status of broiler chickens. J. Poult. Sci. 9:149-155.